Saara Kalaluka
1 / 2016

Lusaka, Sambia
21.4.2016

Postiosoite: P.O.Box 50331, LUSAKA, ZAMBIA

Sähköposti: saara.kalaluka@felm.org

Rakkaat ystävät!

Kuka uskoisi että eletään jo huhtikuun loppupuolta! Alkuvuosi on hurahtanut vauhdilla - todellakin.

Tällä viikolla on täällä Sambiassa ja Lusakassa kyselty mitä tälle maalle on oikein tapahtumassa. Maanantaista lähtien on tiheämmän asutuksen eli köyhemmän väen asuma-alueilla hyökätty muualta tulleiden afrikkalaisten omistamia kauppoja kohtaan: pahoinpidelty omistajat tai työntekijät ja ryöstelty myynnissä olleet tavarat. Ryöstely sai alkunsa huhujen alkaessa kiertää ruandalaisten kauppiaiden liittämisestä jo kuukauden päivät eri puolilla kaupunkia esiin tulleisiin outoihin murhiin, joissa murhatun ruumiinosia on poistettu. Hallitus on vastannut kovalla kädellä: poliisi on jalkautunut laittomuuksista kärsineille alueille ja eilen keskiviikkona vahvistuksena otettiin mukaan armeija. Spekulaatio käy kiivaana, mutta tavalliset kansalaiset toivovat vain tilanteen rauhoittumista. Sanottakoon että minulla ja perheelläni ei kuitenkaan ole hätää. – Arkinen elinpiirimme on sittenkin turvallisesti eristyksissä näiltä alueilta joissa väkivaltaisuudet ovat puhjenneet.

Eteläisen Afrikan työntekijätapaamiset

Alkuvuoden aikana olemme saaneet nauttia peräti kahdesta eteläisen Afrikan alueen työntekijätapaamisesta. Helmikuun alussa olimme koolla täällä Sambiassa, Victoriaputousten kupeessa Livingstonen kaupungissa (kuva alla: Livingstonen jalkojen juuressa). Kahden päivän aikana saimme

Riikka Halme-Berneking/ Angola, minä, Marja Alastalo/ Bostwana ja Katri Leino-Nzau/ Helsinki. Kuva: Ilkka Repo/ Namibia

pohtia Lähetysseuran tuoreimpia kuuumisia ja prosesseja yhteisen pöydän ääressä, kuten uutta Teologista asiakirjaa joka linjaa teologiset suuntaviivamme sekä kehitysyhteistyörahoituksen viime syksyistä myllerrystä ja sen vaikutuksia työhömme alueella. Mukana päivillä oli Helsingin päätoimistolta esimieheni kehitysyhteistyöpäällikkö Katri Leino-Nzau. Hänen kanssaan olikin antoisaa puida menneitä ja suunnitella tulevia.

Toisen kerran pääsimme pienemmällä kehitysyhteistyö (kyt)- ja kirkollisen työn (kit)-koordinaattoriporukalla yhteen aluepäällikömme Ilkka Revon kutsumana Namibian Windhoekiin. Saimme olla myös toivottamassa tervetulleiksi useamman vuoden tauon jälkeen Angolan työalueelle palanneita Eeva-Liisa ja Rauno Rantasuomelaa. Windhoekissa kävimme läpi yhteisiä ajankohtaisia hallinnollisia ja käytännön asioita.

FELM Voluntaar – Lähetysseuran harjoittelija

Tammikuun puolivälistä olemme saaneet pitää Lähetysseuran vapaaehtoista, luokanopettaja Elina Salmista, täällä apunamme. Elinan päätyö on toimia avustajana Aliisa-tyttärellemme toisaalta koulussa, toisaalta auttaa koulun jälkeen läksyjen ja puheterapiaharjoi tusten kanssa. Lisäksi Elina tekee taustaselvitystä Zimbabwen isoäitiemme hankkeeseen liittyen – mietimme miten paremmin voisimme tukea isoäitejä kuivuuteen (ja muihin ilmastonmuutoksen aiheuttamiin lieveilmiöihin) sopeutumisessa. Kuvassa Elina hankekylässämme Zimbabwessa isoäitien kanssa. Elina on ehtinyt myös opettaa joitakin viikkotunteja paikallisessa koulussa jossa hän valmentaa seitsämäsluokkalaisia tuleviin kokeisiin.

Uutta työnkuvassani: Botswana

Kehitysyhteistyörahoituksen vähenemisen myötä meitä eteläisen Afrikan alueella koordinaatiotyössä olevia vähennettin – työt sentään saivat jatkua, mutta tämän vuoden alusta olen saanut totutella työhön yksin kun Botswanasta ja Angolasta vastannut koordinaattori poistui vahvuudesta. Angolan kehitysyhteistyö ajettiin alas ja Botswana siirtyi minulle. Pääsinkin heti alkuvuodesta työntekijäpäivien jatkoksi kiertämään Botswanan hankkeet Katri Leino-Nzaun kanssa. Myös Botswanan pitkäaikainen lähetti Marja Alastalo sai olla mukanamme osan matkaa. Paljon hyvää ja tärkeää työtä kumppanimme tekevät Botswaanssakin ja sitä saan olla tukemassa!

Botswanassa tuemme kehitysyhteistyövaroista tämän vuoden alusta kolmea kumppania ja hanketta:

1. Thuson vammaistyönkeskus: Yhteisöpohjainen vammaistyö

Suomen Lähetysseura on ollut mukana tukemassa yhteisöpohjaista vammaistyötä tekevää keskusta vuodesta 1988 yhdessä paikallisen kumppanin, Botswanan evankelis-luterilaisen kirkon kanssa. Maunissa toimivasta keskuksesta käsin koordinoidaan vammaisten kuntoutustoimintaa ja tekojäsenten valmistamista, kylissä tapahtuvaa etsivää vammaistyötä, tukihenkilöiden kouluttamista, vammaisasioihin liittyvää alueellista tiedotus- ja vaikuttamistyötä sekä vammaisille nuorille suunnattua koulutusta ja työtaitokursseja. Käyntimme yhteydessä allekirjoitettiin uusi kolmivuotinen yhteistyösopimus vuosiksi 2016-2018 (kuva).

2. BONELA: Hiv-positiivisten oikeus syrjimättömään elämään

Botswana Network on Ethics, Law and HIV/AIDS (BONELA) on yksi Lähetysseuran uusista kumppaneista Gaboronessa. Yhteistyö BONELAn kanssa aloitettiin huhtikuussa 2014. BONELA on dynaaminen järjestö, jonka työntekijät ovat ihmisoikeuksien puolesta taistelulle omistautuneita, sitoutuneita toimijoita. Järjestö perustettiin vuonna 2002 ja se syntyi HIV/AIDS:in kanssa elävien oikeuksien ajamiseksi. Sittemmin työ on laajentunut koskemaan kaikkea terveyteen liittyviä ihmisoikeuksia: BONELA tekee työtä sen eteen että jokaisen kohdalla Botswanassa toteutuu oikeus terveyspalveluihin syrjityksi tulematta.

3. Kagisano turvakoti: Yhteisöt naisten tukena väkivaltatilanteissa

Yhteistyö KSWS:n (Kagisano Women's Shelter) kanssa aloitettiin syyskuussa 2013. KSWS tarjoaa suojaa ja apua perheväkivallan uhreille. Järjestö ylläpitää turvakotia ja matalan kynnyksen vastaanottokeskusta, joiden rahoituksesta suurin osa tulee Botswanan valtiolta. Lähetysseura tukee vaikuttamistyötä yhteisöissä. Hankkeen tavoitteena on ehkäistä naisiin kohdistuvaa väkivaltaa, lisätä naisten ja miesten mahdollisuuksia osallistua väkivaltatilanteiden käsittelyyn, vahvistaa lähete- ja kuntoutusjärjestelmiä sekä lisätä eri paikallistoimijoiden ja suuren yleisön tietoisuutta sukupuolittuneesta väkivallasta.

Työmme painopiste Botswanassa on siis haavoittuviin ihmisryhmiin, vammaisiin ja naisiin kohdistuva väkivallan vastainen työ, riistettyjen ja hyväksikäytettyjen voimaannuttamiseksi.

Zimbabwe

Muuten päälimmäisenä mielessä on tuore huhtikuun alun vierailuni Zimbabwessa. Olin reissussa vapaaehtoisemme Eilinan kanssa. Matka oli taas vaiherikas – tällä kertaa hajonneiden kulkuneuvojen

ja yllättävien rankkasateiden johdosta: joet tulvivat ja tiet muuttuivat liukkaiksi luistinradoiksi. Mutta tosiaan: hankealueellamme Gwai’ssa siis satoi! Sateita oltiin odotettu kauan, kuten ehkä viime kirjeestäni muistatte. Myöhään ne valitettavasti tulivat tätäkin satokautta ajatellen – mutta vesivarantojen täydennykseen saadaan apua. Plussan puolelle jäätiin reissun kanssa haasteista huolimatta: isoäidit, nuo tervaskannot, pitivät meitä taas huostassaan. Monet hankkeen 12 aktiivisesta isoäitiryhmästä tai osa niiden jäsenistä oli taas päässyt paikalle myös meitä tapaamaan. Kuvassa (yllä) ’Seepra leipomo’ -ryhmän seitsämästä jäsenestä viisi. He pitävät huolta 25 lapsesta. Kaikilla isoäitiryhmillä on oma ’uniformunsa’, jonka avulla myös ulkopuolienn tunnistaa mihin ryhmään kukanenkin kuuluu.

Saimme viimein myös varmistettua rahoituksen isoäitien jo viime vuoden puolella liikkeelle laittamaan vesiputkihankkeeseen – joten sen suunnittelu jatkui nyt uudella tarmolla vierailevan insinöörin kanssa: tehdään jo teknisiä laskelmia, tarkennetaan budjettia, kiinnitetään työvoimaa. Kuvassa hankkeen lapset hiljentyvät rukoukseen tapaamisemme lopuksi ennen koteihinsa palaamista.

Etelä-Afrikka

Etelä-Afrikan suhteen päälimmäisenä on kuluneiden kuukausien aikana ollut huoli vuosi sitten leimahtaneiden muukalaisvihamielisyyksien aallon uusiutumisesta. Osa tuolloisten väkivaltaisuuksien uhreista asuu edelleen pakolaisleireillä tai väliaikaismajoituksessa. Kumppanimme Kwa Zulu Natalin kristillinen neuvosto on tehnyt aktiivisesti töitä nyt siis jo vuoden päivät asian tiimoilta: toisaalta auttaen uhreja, toisaalta pyrkien vaikuttamaan päättäjiin ja yleiseen mielipiteeseen niin että epäkohdat saadaan poistettua. Työtä on paljon, mutta kirkoilla on todellisia mahdollisuuksia olla vaikuttamassa niin säätely- kuin mielipideilmastonkin muuttumiseen – jos ylipäätään kenellään.

Lähetysjuhlat Vihdissä

Tänä vuonna meiltä jää valitettavasti Lähetysjuhlat väliin. Mutta teille muille muistutuksesi : kesäkuun 11.-12. pv Vihdissä – tervemenoa! Olisin mielelläni mukana – ehkäpä ensi vuonna sitten kun on esikoisemme rippikoulukesäkin <3.

Taas on monen hankevierailun ja yhteistyökumppanin kohtaamisen kanssa saanut palata perusasioitten ääreen: vettä ja ruokaa, niin pohja kasvulle on olemassa. Ja sen jälkeen kun saa oikeuden henkilökohtaiseen koskemattomuuteen, oikeuden vaikuttaa oman yhteisönsä jäsenenä niillä kyvyillään ja lahjoillaan mitä on suotu sekä oikeuden terveydenhuoltoon tasavertaisesti muiden rinnalla, aletaan puhua jo mahdollisuudesta hyvään elämään. Pienellä paikalla saa väliin tuntea olevansa – mutta suurta on se mitä tällä työllä saadaan niin monen ihmisen elämässä aikaan. Kaiken kärsimyksenkin keskellä meitä kannatellaan, saamme heittäytyä toivon varaan.

Lähetysseuralla onkin meneillään toivo.fi –kampanja johon voi tutustua Lähetysseuran nettisivujen kautta.

Siunausta Suomen kevääseen!

Lähettinne

Saara

Saara Kalaluka. Työskentelen eteläisen Afrikan kehitysyhteistyökoodinaattorina alueella, vastuullani Lähetysseuran Botswanan, Etelä-Afrikan ja Zimbabwen hankkeet Sambiasta käsin.
Rukousaiheet: Sambian tilanteen rauhoittuminen, muukalaisvihamielisyyksien leviämisen pysähtyminen Etelä-Afrikassa, Zimbabwen isoäitien vesiputkihankkeen eteneminen.

Suomen Lähetysseura toteuttaa Jumalan rakkautta sanoin ja teoin.
Teemme työtä 30 maassa lähes sadan kirkon ja järjestökumppanin kanssa.

Tue työtämme:
IBAN: FI38 8000 1400 1611 30
BIC: DABAFIHH, viestiksi työntekijän nimi.